

ادبیات عمومی و تاریخی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۳ جاذی‌الآخر ۱۳۳۶ جمعه‌ایرتسی ۱۶ مارت ۱۹۱۸ نومرو ۲۸ — ۵۹

تورک‌لرک منشأه وائر

تورک اقوام متقدمه و متأخره‌سی

زمان جهتیه میلاد اساس طوتیلهرق تورک اقوامی ایکی قسمه تفریق ایده‌سیلیرز : قبل‌المیلاد تورک‌لر و یاخود تورک اقوام متقدمه‌سی ، بعد‌المیلاد تورک‌لر و یاخود تورک اقوام متأخره‌سی .
تورک اقوام متقدمه‌سی حقیقده بر درجه‌یه قدر چین مورخینی بعض معلومات ویرمکده ایسه‌لرده اک زیاده معلومات ویرنلر یونانیلردر . قدیم مؤلفین یونانیه‌نک اک یکیزی اولان (سترابون) میلاددن یارم عصر اول تولد ایتیش اولدیغندن ، بو مؤلفک اثرنده ذکر اولنان اقوام ترکیه بحق متقدمیندن عد اولنه‌جفی کبی ذکر اولنمیانلر دخی متأخریندن معدود اولور . شوقدرکه بالجه‌له تورک اقوام قدیمه‌سی سترابونده مذکور اولمادیغندن ، بوکی اقوامدن ایجاب ایدنلر آریجه ذکر اولنه‌جقدیر .

یونانیلرک اسکی تورک‌لره (سکیت) نامی ویردکلرینی کوردک . دفعات ایله ایضاح ایله‌مش اولدیغمن اوزره بوتعبیرک تورکجه مقابلی (چیغاتای) و (چیغیل) در . (قیپچاق‌لر) دخی سکیتلرک برقسیمیدر .
(سکیت) تعبیر قدیمی یرینه متأخرین زماننده وحتی زمانمزدده (تاتار) کلمه‌سی قوللانلقده‌در . فقط اولجه دخی اخطار ایله‌مش اولدیغمن اوزره بو (تاتار) تعبیر جدیدی ایله (تاتار) تعبیر قدیمی بیننده بویوک بر فرق واردر : قدیم تاتارلر چینک جهت شمالیه و (بایقال) یعنی (بای‌کول) ک جهت شرقیه‌سندمه بولونان تاتارستانک اهاالیسیدرکه آنلره (آق خانای) نامی دخی ویریلیر ایدی .

بالاده کوردلیکی اوزره یونانیلر (سکیت) عرقنه منسوب اولق اوزره بر طاقم اقوام و قبائل اسملری ذکر ایدرلرکه بونلرک اک مشهورلری اولق اوزره (سارماتلری) (جتلری) ، (داکلری) ، (میسینلری) و (تراکلری) ذکر ایله‌دک . وینه بالاده کورلمش اولدیغی اوزره (تراک) کلمه‌سی یونانیلرک عینیه (سکیت) کلمه‌سی کبی عرق و جنس اسمی اولق اوزره استعمال ایتیشلر و کرک طونه حوالیسینه روم ایلی‌ده ساکن اولان غرب تورکلرینی بونام ایله ازانه ایله‌مشلردر .

ایران و بیاتیک و بیاتیکه

[مابعد]

غریبدرکه بواققباس و ترجمه‌ری او قدر طبعی بولیورلردی که نه صراحة، نه ضمناً اشارت ایتکه لزوم بیله کورمبورلردی. حتی قوجه شیخ غالب (حسن و عشق) ایچون،

اسرارینی مشویدن آلدیم،
چالدمسده میری مالی چالدم!.

اعترافیه عجبیدن سرقت مضامینی اموال امیریینی اختلاس ایتکه مساوی و مباح کوریور.
بواتحلالر، ایلک ادوار ادبمزدن صوک زمانلره قدر دوام ایتشدیر، اک مقتدر متأخرین شعرا مژدن
یکشهرلی عونی بک مرحومک، عرفیدن مسروق بر بیتنی شا کردی معلم ناجی افندی یاقه لامش
شهر ایتشدی. معلم ناجی ده یته عرفینک،

از تظلم بس که کردم داد خواها برادلیر
ریشک صحرای قیامت ساختم کوی ترا

بیتنی حرفیاً ترجمه و فقط استادنندن زیاده احتیاطکاراق ایدمرك اصلی اشارتله اراده ایتشدیر.
بزده ادبیات غربیه ایلک استیناس ایتش اولان اعظم ادبامزدن نامق کال بک اک کوزل
سوزلوندن اولان،

پایکی سوزان ایدر، دقتله یاس کیم زاهکه
قلبنی آتمش تولورکن آشنالردن بری

بیاتیک داما بلیغ و متین بر اصلی، شاعر عجم لارینک

برهنه، پای منه بر زمین که ازهر سو
برهگذار تودله‌ها جواخکر اقتصاد است

بیاتیکه بوشوروز.

بونلر اشکاله و معنای ظاهرییه عائد اقتباسلردرکه اراده ایتدیکم مثاللر آنجق بر قاج یوز بیگده
برخی تشکیل ایدر.

تصور و خیال مزه و حتی حس مزه عجمك روحی دائماً حاكم اولدی . ایران قدیمك كرك حقیقی، كرك اساطیری بالعموم وقایعی، مآثری تاریخی عجمك قدر بزدهده یاشایور. یزدان و اهرمن ، مشتری و عطارد، زهره و مریخ ، رستم و دارا ، خسرو و افراسیاب ، فرهاد و شیرین و امثالی برچوق اسمی خاصه بزده هم اسم، هم صفت اولدیلر . ماكدونیالی اسکندری بیله دارا ایله اولان ماجرا سندن طولایی طانیور و صیق صیق آکیورز . افلاطونله آرسطو بیله آتئندن استانبول شعرینه ایران طریقله کلدیلر . بزده زمان و محیطی ترنم ایدن ایلک شاعر ندیمدر . حدیقه اشعارنده استانبولك روح شوخی شادان ورقصان طولاشیر . عجمك حکومت ادبیه سینه قارشی ایلک اعلان استقلال ایتش شاعر مرظن اولنان اوقوجه ندیم بیله ، بوغاز ایچنده کی برکاشانه بی توصیف و ثنا ایدرکن ،

طاق کسری، قصر شیرین در پدر، مادر آکا
بو ایکسینك دخی بر طفل نو پیداسیدر

دیمکدن منع نفس ایده میور .

(منع نفس) دیمکله خطا ایتدم . خایر، بو بیتده احتراز واضطراردن زیاده تهلاک و انجذاب واردر . استانبولك بو سوکیلی و شاعر اولادی ، روح عجمك برزاده نعمتشناسیدر . کورمدیکی طاق کسری ایله یالکز آدینی ایشیتدیکی قصر شیرین اونك خیال بدایه پرستنده اوقدر قوتلی و جانلی یاشیور که اوکنده وقف استغراق و مست تماشا اولدیغی بریدیة معماریه بی اومبائی متصوره دن متولد ظن ایدیور . ایشته سزه شائبة اتحال و یارنك اقتباسدن تمامیه عاری و صمیمی بر شعرك مثال مقبولی ...!

بر قوم متفوق عرق دیگره بوضورتله و بودرجه لرده حلولی و نفوذ ایتش ایسه آرتق اونی اورادن چیقارمقی قابل دکلدر . بویله بر تشبث ، آتی یوز سنه لك بر سیمك محصولی . بر خیال محاله پامال ایتدیرمکدر که تصورندن بیله استعاده ایتلی یز . بر عرق تابع ، استقلالنه صاحب و حتی متبوع قدیمه غالب اوله بیله جك درجه یه کلدکدن صوکردهده سیول وقایعك کندی روحنده کی متروکات و ترسباتی - فرعن محال اوله رق مقتدر اولسه بیله - طرد و تغریب ایتاملی در ، چونکه نتیجه ده بر بوشلق ، بر هیچك ، پیس بر اولوم قالیر . بز انشاء الله یاشارسق ادبیاتمز ایرانکنه تقوق ایده جکدر . و بونک علائمی شمیدین مشهود اولیور .

عبدالحق حامد بکه قدر عثمانلی شعری، اشعار ایرانیه تک بش عصر قدر کریسنده أمکدی ، شوریدی . اوکاربان معظمك بش یوز خطوه کریسنده یوروبن بوقافله فقیره اونك پسمانده خوار عرفانی اولقله موجودیت معنویه سنی ادامه ایده بیلوردی .

اشعار عجمی تدقیق ایتش اولانلره معلومدر که ایرانده ایکی طور انشاد واردر : فرس و هند طورلری . فردوسی ، خاقانی ، نظامی ، سعدی حافظ و امثالی فرس طوریه ابداع آثار ایتدیلر . غزللرنده مست عشق ، میال هوی، ظریف، کریان ایتکندم ، خندان ایتکندم شوخ ،

دوستان عیب گنندم چرا که دل بتو دادم
باید اول بتو گفتن که چنین خوب چرائی

ویا خود ، دل شیشه و چشمان تو هر گوشه برنش
مستند مبادا که بنا که شکستندش

طرزنده نغمه ساز غرام اولان شاعر لر .

هند طوری بونک بستیون عکسند در . اوقطعه نك اسراری فلسفه سی و فلسفه اسراری کبی درین ،
ظلال آلود ، ماعی ، بوغوق ، بونکه برابر معظم و جاذب بر طرز ابداع . برسی بر پارچه نه پیکورین ،
دیگری بستیون استوئیسین .

باز کابانک پریشان میزنم

صیحه سیله ترنم ایتمک باشلادینی زمانلر ، حظوظات وصالی بیله فلسفه سنک ذوق مأیوسنه پامال ایتدیره رک ،

دست شیون در کستان نشاط

بر سر کلهای خندان میزنم ..!

فریادیله اذاند جوی آلام اولان شاعر لر .

عرفی ، بیدل ، شوکت بووادیده اک زیاده اظهار کمال ایتمش اولان اساتنده دندر لر . خسرو کبی ،
حسن کبی ، فیضی کبی اصل هندستانده طوغوب بیومش اولان شعرای فرس ، بونلر درجه سنده ابراز
قدرت ایدمه مدیلر . ایراتک خاک پاک شعرنده کی فیض و برکته باقک نه خارجدن کتیریلانی تحملر بیله ،
اقلیم اصلیلرندن زیاده بومبارک طوپراقده نشوونما بولیوردی .

منلا جامینک مشهور اولان (حسب حال) منظومندن - که غالباً معلم ناجی افندی مرحوم طرفندن
اساعزه نثرأ ترجمه اولتمشدی - شو ایکی بیت ، هرایکی دیارک اوزمانه قدر طائمش اولان اساتنده
انشادینی کوشتر :

اگر بفرس رود کاربان اشعارم

روان سعدی و حافظ کنندش استقبال

اگر بهند رود خسرو و حسن گویند

که ای غریب جهان، مرحبا تعال تعال

[مابعدی وار]

سبحانه تطیف